

Kitabu cha Ayubu

Kikao cha 25: Ulimwengu katika Kitabu cha Ayubu:

Agizo, Kutoagiza, na Matatizo

Na John Walton

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 25, Ulimwengu katika Kitabu cha Ayubu: Utaratibu, Kutokuwa na Utaratibu, na Matatizo.

Utangulizi [00:27-00:58]

Sasa tunataka kuzungumza juu ya jinsi tunapaswa kufikiria juu ya ulimwengu unaotuzunguka. Jinsi Mungu anavyotenda kazi ulimwenguni inategemea yale tuliyopewa katika Kitabu cha Ayubu. Tayari tumeanzisha dhana ya kutofuata utaratibu, mpangilio na machafuko. Tutapitia hilo kidogo hapa kisha tuzungumzie umuhimu wa hilo katika kitabu cha Ayubu na katika theolojia yetu.

Uumbaji: Agizo, Kutoagiza, na Matatizo [00:58-3:48]

Uumbaji ulikuwa, muhimu zaidi, kitendo cha kuagiza ulimwengu, na kufanya kila kitu kifanye kazi jinsi Mungu alivyotaka. Hicho ndicho kipengele muhimu zaidi cha uumbaji katika ulimwengu wa kale na bila shaka katika ulimwengu wetu, njia yetu ya kufikiri, pia. Haitoshi tu kutengeneza vitu. Mungu alifanya hivyo, bila shaka. Alitengeneza vitu, lakini kila kitu kilipaswa kuwekwa chini ya udhibiti wake katika mfumo ulioamriwa ambao ulitimiza makusudi yake. Na hiyo inakwenda zaidi ya nyenzo. Huo ndio utaratibu wa kuagiza wa uumbaji.

Mwanzo wa kwanza, kama tulivyotaja, ilianza na mstari wa pili usio na mpangilio, hali ya awali ambapo malighafi zilikuwepo lakini bado zilihitaji kugawiwa wajibu na kazi zao kulingana na makusudi ya Mungu. Tunatumia kielelezo cha masanduku yaliyohitaji kufunguliwa. Vyumba vilivyohitaji kupangwa. Hii isiyo ya utaratibu, tena, sio mbaya. Haijakamilika tu katika fomu yake ya mwisho. Ni kazi inayoendelea.

Kazi ya awali ya uumbaji wa kuagiza haikusababisha utaratibu wa jumla, na hiyo ilikuwa kwa kubuni. Bahari ni sehemu isiyo na utaratibu. Nje ya bustani haikuwa na kiwango

sawa cha mpangilio kama ndani ya bustani. Haya yote ni mambo tunayokagua tu hapa. Watu waliumbwa kufanya kazi pamoja na Mungu ili kuendeleza mchakato wa kuagiza kama makamu wa rejenti kwa mfano wake.

Mungu hakuwa na uwezo kwa namna fulani kufikia utaratibu kamili, au kwa namna fulani tusifikiri kwamba alishindwa kufanya hivyo. Kwa hekima yake, alichagua kufanya kazi kupitia mchakato uliopanuliwa na kuleta watu katika ushirikiano njiani. Hata kabla ya kuanguka, watu waliishi katika ulimwengu ambao ulikuwa na sifa ya utaratibu ulioanzishwa, lakini pia kwa kuendelea bila utaratibu.

Ni katika kitabu cha Mwanzo tatu ndipo machafuko yanapoingia kwenye picha. Machafuko, kama tulivyotaja, yanaakisi yale ambayo ni maovu, na yanafanywa na watu. Kunaweza kuwa na nguvu za ulimwengu za uovu pia, lakini machafuko katika ulimwengu yamebanwa sana na watu.

Kwa hiyo, tunaishi katika ulimwengu ambao una sifa ya utaratibu, kama vile Mungu ameuweka, kwa kuendelea kutokuwa na utaratibu, ambao bado haujashughulikiwa na unatawaliwa, kwa bahati mbaya, na machafuko. Ulimwengu unaotuzunguka wakati huo haujajaaliwa kabisa na sifa za Mungu. Hilo ni mojawapo ya mambo muhimu sana ambayo Kitabu cha Ayubu kinapaswa kueleza kuhusu ulimwengu.

Kanuni ya Malipizi [3:48-5:06]

Ayubu na marafiki zake walikubali kanuni ya kulipiza kisasi kuwa msingi wa ulimwengu wote kwa sababu waliamini kwa njia fulani kwamba haki ya Mungu iliingizwa katika ulimwengu wa asili na kwamba ulimwengu ulitenda kupatana na sifa za Mungu. Hiyo sivyo. Tena, ni ulimwengu ulioanguka. Kuna machafuko. Kunaendelea kuwa na kutoagiza. Utendaji wa kawaida wa ulimwengu hauakisi tabia ya asili au sifa za Mungu.

Hekima na Kutokuwa na utaratibu [5:06-7:39]

Ni hekima yake iliyoamua kuleta utulivu taratibu. Sasa anaweza kulazimisha mapenzi yake wakati wowote na kwa njia yoyote. Lakini ameanzisha ulimwengu katika

ulimwengu huu ambapo mashirika yasiyo ya utaratibu yalibakia na ambapo machafuko yaliruhusiwa kuingilia. Tena, kumbuka msisitizo wa Yahweh mwenyewe kwamba mvua na mafuriko hazipaswi kuzingatiwa moja kwa moja kama majibu ya haki yake au baraka au adhabu. Mvua inanyesha ambapo hakuna mtu anayeishi. Maafa ya asili, mambo ambayo tunayaita majanga ya asili, vimbunga, tsunami, matetemeko ya ardhi, vimbunga, ukame, njaa, tauni, magonjwa ya milipuko pamoja na uzoefu mbaya katika kiwango cha kibaolojia mabadiliko yote yanaweza kutambuliwa kama mambo ya kutofuata utaratibu ulimwenguni.

Wengine wamesisitiza kwamba baadhi ya misiba hiyo ya asili huwa na matokeo chanya katika mfumo mkuu wa ikolojia na anga. Hiyo ni dalili nyingine tu kwamba Mungu anaweza kutumia yasiyo ya utaratibu kufikia malengo yaliyopangwa. Sasa, bila shaka, majanga haya ya asili kama tunavyoyaita, yanaweza kuwa na athari mbaya sana. Mungu anaweza kuzitumia kama adhabu, lakini hatuwezi kamwe kujua wakati anazitumia kama adhabu au wakati yeye hazitumii. Wao si waovu kihalisi katika maana yoyote ya kimaadili, hata hivyo hawawezi kushindwa na udhibiti wa Mungu. Lakini haziwezi kuchukuliwa kuwa vyombo, vinavyotumiwa katika hukumu kila tunapoviona. Hazifanyi kazi bila kumtegemea Mungu, lakini hatupaswi kumuona akiwa ameshikilia kifaa cha kudhibiti kijijini ili kubaini ni nyumba zipi zitapigwa na kimbunga hicho na zipi hazitapigwa. Wako chini ya agizo lake kama wanadamu, ingawa sisi si roboti. Kwa hivyo, hakuna udhibiti wa mbali. Zinaweza kukabidhiwa, chini ya udhibiti wa Mungu, lakini sio kimawazo.

Utawala wa Mungu na Hekima [7:39-9:08]

Kwa hiyo, tunajifunza nini kuhusu udhibiti wa Mungu? Ikiwa ulimwengu hauko chini ya sifa zake na ikiwa mambo tunayopata yanaweza kutumiwa naye kwa malipo au adhabu, lakini si mara zote. Kisha tunafikirije kuhusu utawala wa Mungu duniani? Inashangaza kwamba hatuazi maswali kuhusu kwa nini mvuto ulifanya kazi katika hali fulani. Wala tusiulize kwa nini mvua ilinyesha sehemu moja na sio mahali pengine.

Hatutoi maswali kuhusu kwa nini mfupa huvunjika tunapoanguka, na wala hatupaswi kuuliza kwa nini mtu mmoja anapata kisukari au saratani na mwingine hapati. Hekima ya Mungu imewekwa katika ulimwengu kwa njia ambayo alichagua kuuumba. Haipatikani katika kila usemi wa mvuto au mgawanyiko wa seli.

Hekima yake haiko katika mambo maalum. Ni kwa jinsi alivyoanzisha ulimwengu kufanya kazi. Kuelewa udhibiti wa Mungu kunaunganishwa zaidi na mfumo wa ulimwengu kuliko uzoefu wetu binafsi au mwenendo.

Haki, si Linchpin ya Cosmos [9:08-11:09]

Sasa, bado, hilo laweza kuwaongoza watu kuuliza, kwa nini Mungu alibuni mfumo huu jinsi alivyofanya? Haionekani kuwa ya busara kwetu kila wakati, lakini hilo sio swali tunaloweza kujibu. Tunaweza kusema, kwa kuzingatia Kitabu cha Ayubu hakufanya hivyo kwa ajili ya haki. Haki sio msingi wa ulimwengu. Nguvu ambazo Mungu alizijenga ulimwenguni hazitambui. Wao si wa hiari. Wao si maadili, na Mungu hana micromanage.

Kuna zaidi kwa ulimwengu, zaidi kwa shughuli za ulimwengu kuliko haki. Kama haki ingekuwa msingi wa kila kitu, tusingekuwapo. Sisi ni viumbe vilivyoanguka. Kwa hekima yake, Mungu anaamuru ulimwengu ufanye kazi jinsi unavyofanya. Ana uwezo wa kuingilia kati. Ana uwezo wa kudhibiti kidogo, ikiwa atachagua kufanya hivyo, lakini hiyo sio kawaida.

Katika hali yake ya kuanguka, ulimwengu unaweza tu kufanya kazi kwa hekima yake. Hatuwezi kutathmini kila kitu kwa mujibu wa haki yake. Huu ni ujumbe wa Kitabu cha Ayubu ili kutusaidia kuelewa ulimwengu si lazima ufanye kazi jinsi tunavyofikiri kwamba unafanya au jinsi tunavyofikiri kwamba unapaswa kufanya. Mungu, kwa hekima yake, ameiweka. Vema, hilo linapaswa kutuongoza kufikiria sasa juu ya Mungu katika Kitabu cha Ayubu, na hiyo itakuwa sehemu yetu inayofuata.

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 25, Ulimwengu katika Kitabu cha Ayubu: Utaratibu, Kutokuwa na Utaratibu, na Matatizo. [11:09]